

Тема 5. Компонент чотири: Заснування на політиці бюджетно-податкова стратегія та складання бюджету

PI-14. Макроекономічне та бюджетно-податкове прогнозування

Опис

Даний показник оцінює здатність держави здійснювати надійне макроекономічне та бюджетно-податкове прогнозування, яке є вирішальним фактором для розробки стійкої бюджетно-податкової стратегії та підвищення передбачуваності бюджетних асигнувань. Також даний показник оцінює здатність уряду оцінювати бюджетно-податкові наслідки потенційних змін економічних умов. Він включає три параметри і використовує метод M2 (УС) для агрегування балів параметрів.

Параметри та розрахунок балів

Оцінка

Мінімальні вимоги

14.1. Макроекономічні прогнози

АУряд готує прогнози основних макро економічних показників, які разом з лежать у них

на основі припущеннями включаються до бюджетної документації, що подається органам законодавчої влади. Дані прогнози оновлюються як мінімум один раз на рік. Прогноз охоплюють бюджетний рік та два наступні фінансові роки. Аналіз прогнозів здійснюється органом, відмінним від органу, який їх готує.

УУряд готує прогноз основних макро економічних показників, які разом з припущеннями, що лежать в їх основі, включаються до бюджетної документації, що подається органам законодавчої влади. Прогноз охоплюють бюджетний рік і два наступні фінансові роки.

СУряд готує прогноз основних макро -економічних показників на бюджетний рік і два наступні фінансові роки.

й ефективність менше необхідної для балу 'С'.

14.2. Бюджетно-податкові прогнози

АУряд готує прогноз основних бюджетно-податкових показників, включаючи доходи (за типами), сукупні витрати бюджету і сальдо бюджету на бюджетний рік і два наступні фінансові роки.

Даний прогноз разом з основними припущеннями, що лежать в їх основі, і роз'ясненням головних відмінностей від прогнозів, представлених у бюджеті минулого року, включаються до бюджетної документації, що подається органам законодавчої влади.

УУряд готує прогноз основних бюджетно-податкових показників, включаючи доходи (за типами),

сукупні витрати бюджету та сальдо бюджету на бюджетний рік і два наступні фінансові роки. Дані прогнозу разом з основними припущеннями, що лежать в їх основі, включаються до бюджетної документації, що подається органам законодавчої

влади.

С

Уряд готує прогноз доходів, витрати та сальдо бюджету на бюджетний рік та два наступні фінансові роки.

ефективність менше необхідної для балу 'С'.

14.3. Макрофіскальний аналіз чутливості

А

Уряд готує різні сценарії бюджетно-податкових прогнозів, засновані на різних макроекономічних припущеннях. Дані сценарії публікуються разом із основним прогнозом.

УУряд готує для внутрішнього використання різні сценарії бюджетно-податкових прогнозів, засновані на різних макроекономічних припущеннях. У бюджетній документації наводиться опис особливостей сценаріїв.

СМакрофіскальний прогноз, який готує уряд, включають якісну оцінку впливу на них різних макро економічних припущень.

ефективність менше необхідної для балу 'С'.

Параметри 14.2 і 14.3: СР.

Період для оцінки

Останні три завершені фінансові роки.

Посібник з оцінки

Надійні й макро-економічні та бюджетно-податкові прогнози, що піддаються перевірці, надзвичайно важливі для підготовки передбачуваної та стійкої бюджетно-податкової стратегії. Підготовка економічних прогнозів і оцінка майбутніх надходжень доходів повинні бути прозорим і формалізованим процесом. Основне припущення повинні ясно пояснюватися і піддаватися перевірці.

Параметр 14.1 оцінює повноту середньострокових макро -економічних прогнозів та основних припущень, що використовуються для планування бюджету, а також те, наскільки вони представляються органам законодавчої влади в рамках щорічного бюджетного процесу. Для узгодженості з шістьом елементом показника РІ-5 прогнози повинні включати оцінки темпів зростання ВВП, інфляції, процентних ставок і обмінних курсів. При оцінці також необхідно враховувати, чи розглядаються макро-економічні прогнози та припущення органом, відмінним від органу, який їх готує, наприклад, фіскальною радою. Для присвоєння оцінки 'В' або 'С' буде достатньо, якщо макроекономічні прогнози готуються центральним банком.

Параметр 14.2 оцінює, чи готує уряд бюджетно-податкові прогнози на бюджетний рік і два наступні фінансові роки на підставі актуалізованих макроекономічних прогнозів, а також те, чи враховують вони затверджені урядом підходи до встановлення витрат і доходів. В актуалізованих прогнозах доходів повинні вказуватися доходи за їх типами і основне припущення (у тому числі - я за ставками, базою та оцінкою їх зростання).

Актуалізовані прогнози видатків повинні брати за основу оцінки на цей рік, підготовлені в рамках бюджету минулого року, з коригуванням на наслідки всіх наступних бюджетно-податкових рішень (включаючи затвердження коригування

параметрів інфляції та оплати праці в бюджетному секторі). Відхилення остаточного затвердженого бюджетно-податкового прогнозу від прогнозів, наведених у документації до затвердженого бюджету попереднього року, мають роз'яснюватися та публікуватися в рамках щорічного бюджетного процесу.

Параметр 14.3 оцінює здатність уряду розробляти і публікувати різні варіанти бюджетно-податкових сценаріїв, що беруть до уваги ймовірні непередбачувані зміни макроекономічних умов або інших зовнішніх факторів ризику, які потенційно можуть вплинути на доходи, витрати. Такі аналіз зазвичай включає у собі оцінку економічної прийнятності долга.

PI-15. Бюджетно-податкова стратегія

Опис

Цей показник аналізує здатність уряду розробляти і реалізовувати чітку бюджетно-податкову стратегію. Він також розглядає його здатність розробляти та оцінювати бюджетно-податкові наслідки пропонованих заходів політики в галузі доходів і витрат, що підтримують досягнення бюджетно-податкових цілей уряду. Показник включає три параметри і використовує метод M2 (УС) для агрегування балів параметрів.

Параметри та розрахунок балів

Оцінка

Мінімальні вимоги

15.1. Бюджетно-податкові наслідки запропонованих заходів політики

A Уряд готує оцінки бюджетно-податкових наслідків *всіх* запропонованих заходів політики у сфері доходів і видатків на бюджетний рік та наступні два фінансові роки, та подає їх органам законодавчої влади.

У Уряд готує оцінки бюджетно-податкових наслідків *всіх* запропонованих заходів політики у сфері доходів та витрат на бюджетний рік та наступні два фінансові роки.

C

Уряд готує оцінки бюджетно-податкових наслідків *всіх* запропонованих заходів політики у сфері доходів та витрат на бюджетний рік. ефективність менше необхідної для балу 'C'.

15.2. Ухвалення бюджетно-податкової стратегії

A Уряд прийняв, представив органам законодавчої влади та опублікував поточну бюджетно-податкову стратегію, що включає чітко сформульовані кількісні бюджетно-податкові цілі та прив'язання до конкретних термінів показники, а також завдання якісного рівня, що охоплює як мінімум майбутній бюджетний рік і два наступні фінансові роки.

У Уряд прийняв та подав органам законодавчої влади поточну бюджетно-податкову стратегію, що включає якісні або кількісні бюджетно-податкові цілі і охоплює як мінімум майбутній бюджетний рік і два наступні фінансові роки.

С
Уряд підготував для свого внутрішнього використання поточну бюджетно-податкову стратегію, що включає якісні цілі бюджетно-податкової політики.
ефективність менше необхідної для балу 'С'.

15.3. Звітність про результати бюджетно-податкової політики

У
А
Уряд подав органам законодавчої влади та опублікував разом з річним бюджетом звіт, що описує виконання бюджетно-податкової стратегії і містить пояснення щодо причин відхилень від затверджених цілей та завдань. У звіті також зазначені дії, заплановані урядом для усунення будь-яких відхилень, як зазначено у законодавстві. Уряд подав органам законодавчої влади разом із річним бюджетом звіт, що описує виконання бюджетно-податкової стратегії, і містить пояснення щодо причин відхилень від затверджених цілей та завдань.

С Уряд підготував свій внутрішній звіт про виконання бюджетно-податкової стратегії. Подібний звіт підготовлено як мінімум для останнього завершеного фінансового року.

Й ефективність менше необхідної для балу 'С'.

Охоплення

ЦП.

Період для оцінки

Параметр 15.1: Останні три завершені фінансові роки.

Параметри 15.2 і 15.3: Останній завершений фінансовий рік.

Посібник з оцінки

Бюджетно-податкова стратегія дозволяє уряду ясно формулювати для органів центрального уряду, органів законодавчої влади та громадськості цілі своєї бюджетно-податкової політики, включаючи її кількісні та якісні параметри та наявні обмеження. Вона забезпечує основу для оцінки в ході щорічного процесу підготування бюджету бюджетно-податкових наслідків заходів політики щодо доходів та витрат. Це забезпечує узгодженість рішень, що приймаються в рамках бюджетної політики, з бюджетно-податковими цілями.

Параметр 15.1 оцінює здатність уряду прогнозувати вплив вироблених у ході підготовки бюджету заходів бюджетно-податкової політики. Оцінка бюджетно-податкових наслідків вживаних заходів є критично важливою для забезпечення можливості реалізації та стійкості політики. Нездатність з достатнім ступенем точності прогнозувати бюджетно-податкові наслідки заходів політики може призвести до недоотримання доходів або перевищення витрат, визнаючи непередбачуваний дефіцит і збільшення заборгованості, що негативно позначається на спроможності держави надавати послуги громадянам.

Бюджетно-податкові наслідки пропонованих заходів політики повинні документуватися і готуватися міністерством фінансів (або квивалентним йому органом центрального уряду) або зводитися міністерством фінансів (у разі, якщо окремі бюджетні одиниці готують прогнози щодо областей політики, що належать до

них). Що стосується політики щодо доходів, фахівці, які проводять оцінку, повинні звертати особливу увагу на пропозиції, які мають суттєвий або прямий вплив на доходи, включаючи, наприклад, зміну ставок і бази податку на доходи корпорацій, податку на додану вартість, податку на доходи фізичних осіб, мит та акцизів, податків на природні ресурси. Опис заходів політики щодо доходів має включати оцінку їхнього впливу на дохід бюджету в наступному бюджетному році та на два наступні фінансові роки. Аналогічним чином, в описі політики в галузі витрат необхідно приділяти увагу тому, щоб була виконана і закладена в бюджет на майбутній і два наступні фінансові роки оцінка вартості всіх істотних заходів політики, а також щоб ця оцінка включала поточні витрати, пов'язані з проектами капітальних і інвестицій. Що стосується заходів політики, які, як очікується, незначно вплинуть на сукупні витрати або доходи бюджету (наприклад, незначні зміни сум зборів та мит або невеликі зміни у виділенні асигнувань на окремі статті бюджету), то для міністерства фінансів буде достатньо прогноз загального впливу таких заходів політики на доходи та витрати.

Детальна інформація про значення припущень, що лежать в основі затверджених урядом заходів, повинна включатися до складу бюджетної документації, що подається органам законодавчої влади, а також публікуватися для громадськості. Фахівці, які проводять оцінку, повинні вказувати в ній, чи оцінює уряд бюджетно-податкові наслідки істотних рішень, що приймаються рамками бюджетного процесу, чи є інформація органам законодавчої влади і чи публікується вона.

Параметр 15.2 оцінює наскільки бюджетно-податкова стратегія, яку готує уряд, визначає бюджетно-податкові цілі як мінімум на бюджетний рік та два наступні фінансові роки. Добре сформульована бюджетно-податкова стратегія містить кількісно визначені цілі, прив'язання до конкретних термінів показники або параметри політики (такі як сальдо бюджету), сукупні витрати або доходи бюджету центрального уряду, а також дані про зміну величини фінансових. Бюджетно-податкова стратегія може існувати у вигляді офіційної заяви звіту або програми, вказуватися у вигляді цілей у складі щорічної бюджетної документації або може бути представлена законодавчо закріпленими бюджетно-податковими правилами.

Параметр 15.3 оцінює ступінь доступності для громадськості інформації щодо досягнення цілей та виконання показників затвердженої бюджетно-податкової політики, поданої у складі щорічної бюджетної документації органам законодавчої влади. Така інформація повинна також включати пояснення щодо відхилень від затверджених цілей і завдань, а також інформацію про запропоновані коригувальні дії. Подібні дії повинні містити конкретні ініціативи, що безпосередньо впливають на досягнення результатів бюджетно-податкової політики.

PI-16. Середньострокова перспектива планування державних витрат

Опис

Цей показник оцінює, наскільки при підготовці середньострокових видатків бюджету враховуються встановлені середньострокові ліміти за видатками. Він також оцінює, наскільки щорічні бюджети ґрунтуються на оцінках середньострокових видатків бюджетів, і наскільки узгоджені між собою середньострокові оцінки бюджету та

стратегічні плани держави. Показник включає чотири параметри і використовує метод М2 (УС) для агрегування балів параметрів.

Параметри та розрахунок балів

Оцінка	Мінімальні вимоги
16.1. Середньострокові оцінки витрат	
А	
У	
С	
й	
	Річний бюджет включає в себе оцінки видатків, що виділяються відповідно до адміністративної, кономічної та програмної (або функціональної) класифікації, на бюджетний рік і два наступні фінансові роки.
	Річний бюджет включає оцінки видатків, що виділяються відповідно до адміністративної та кономічної класифікації, на бюджетний рік і два наступні фінансові роки.
	Річний бюджет включає оцінки витрат, що виділяються відповідно до адміністративної, <u>або</u> кономічною класифікацією, на бюджетний рік і на два наступні фінансові роки.
	ефективність менше необхідної для балу 'С'.
16.2. Середньострокові ліміти за витратами	
А	
	До випуску першого бюджетного циркуляру уряд затверджує на бюджетний рік і два наступні фінансові роки сукупний ліміт видатків бюджету, а також ліміти видатків у розрізі міністерств.
У	До випуску першого бюджетного циркуляру уряд затверджує на бюджетний рік і два наступні фінансові роки сукупний ліміт видатків бюджету, а також ліміти видатків у розрізі міністерств на бюджетний рік.
С	До випуску першого бюджетного циркуляру уряд затверджує на бюджетний рік і два наступні фінансового року сукупний ліміт видатків бюджету.
	ефективність менше необхідної для балу 'С'.
16.3. Відповідність стратегічних планів та середньострокових бюджетів	
А	Середньострокові стратегічні плани готуються для <i>максимальної кількості</i> міністерств, також проводиться оцінка їх вартості. <i>Максимальна кількість</i> запропонованих заходів політики видатків, які у затверджених середньострокових оцінках бюджету, узгоджуються зі стратегічними планами.
У	Середньострокові стратегічні плани готуються для <i>більшості</i> міністерств та містять інформацію про витрати. <i>Більшість</i> із запропонованих заходів політики видатків, які у затверджених середньострокових оцінках бюджету, узгоджуються зі стратегічними планами.

С Середньострокові стратегічні плани готуються для деяких міністерств. Деякі із запропонованих заходів політики видатків, які у щорічному проекті бюджету, узгоджуються зі стратегічними планами.

й ефективність менше необхідної для балу 'С'.

16.4. Узгодженість бюджетів з оцінками попереднього року

А У бюджетній документації пояснюються *Усе* зміни в оцінках витрат між останнім середньостроковим

бюджетом та поточним середньостроковим бюджетом на рівні міністерств.

У Бюджетна документація пояснює *максимальна кількість* змін в оцінках витрат у порівнянні

між другим роком останнього середньострокового бюджету та першим роком поточного середньострокового бюджету на рівні міністерств.

С Бюджетна документація пояснює *деякі* зміни в оцінці сукупних видатків, наведених в оцінці другого року останнього середньострокового бюджету та в оцінці першого року поточного середньострокового бюджету.

ефективність менше необхідної для балу 'С'.

Охоплення

ВСР.

Період для оцінки

Параметри 16.1, 16.2 і 16.3: Останній бюджет, поданий органам законодавчої влади.

Параметр 16.4: Поняття "останній середньостроковий бюджет" означає бюджет, затверджений органом законодавчої влади на останній завершений фінансовий рік, а поняття "поточний середньостроковий бюджет" означає бюджет, затверджений органом законодавчої влади на поточний фінансовий рік.

Посібник з оцінки

Рішення, що приймаються в рамках політики державних витрат, мають багаторічні наслідки, і тому повинні прийматися з урахуванням наявності ресурсів у середньостроковій перспективі. Оцінки витрат на реалізацію цих рішень повинні узгоджуватися з сукупними параметрами бюджету, визначеними в бюджетно-податковій стратегії (розглянутої в показнику РІ -15: Бюджетно-податкова стратегія). Вони також повинні узгоджуватися з параметрами, що використовуються для підготовки прогнозів доходів і поточної політики в галузі витрат (оцінюються показником РІ-14: макро-кономічне та бюджетно-податкове прогнозування). Оцінки щодо років, наступних за бюджетним роком у середньостроковому бюджеті, повинні бути бюджетно-податковими обмеженнями, відповідними бюджетно-податковою стратегією, а також бути основою для визначення як сукупної величини бюджетних асигнувань наступних років, так і асигнований. Середньострокові бюджетні оцінки повинні щороку уточнюватися на підставі затвердженого бюджету попереднього року та відповідних оцінок попереднього року, процес їх уточнення повинен бути прозорим і передбачуваним. Мері політики в галузі витрат, що подаються уряду, повинні бути пов'язані з цілями політики, встановленими в затверджених

стратегічних планах, що містять інформацію про їхню вартість.

Параметр 16.1 оцінює те, наскільки під час підготовки та розгляду річного бюджету готуються та уточнюються середньострокові оцінки бюджету. Завданням підготовки середньострокових оцінок є зміцнення бюджетно-податкової дисципліни та поліпшення передбачуваності бюджетних асигнувань. Середньострокові оцінки повинні деталізуватися відповідно до високорівневої адміністративної, економічної та функціональної класифікації. Адміністративна класифікація повинна визначати розпорядників бюджетних коштів, наприклад, міністерства чи департаменти. Для того, щоб забезпечити міністерствам і керівникам програм в межах встановлених для них лімітів за витратами гнучкість в управлінні коштами і можливість вжиття заходів у разі введення бюджетних обмежень, деталізація по економічній класифікації не повинна перевищувати двох знаків класифікації СГФ або квівалентної.

Параметр 16.2 оцінює, чи застосовуються ліміти за видатками до оцінок бюджету, підготовленими міністерствами з тим, щоб забезпечити ув'язування витрат, що виходять за рамки бюджетного року, з бюджетно-податковою політикою та бюджетними цілями уряду. Такі обмеження повинні доводитися міністерствам до або під час випуску першого бюджетного циркуляра на початку циклу підготовки річного бюджету. Цей параметр відрізняється від параметра 17.2 (Посібник з підготовки бюджету), так як він розглядає тільки середньострокові ліміти, в той час як параметр 17.2 бере до уваги ліміти витрат як для річного, так і для середньострокового бюджету.

Параметр 16.3 оцінює, наскільки затверджені заходи політики в галузі витрат узгоджуються зі стратегічними планами міністерств або галузевими стратегіями, для яких проведена оцінка їхньої вартості. У стратегічних планах повинні вказуватися ресурси, необхідні для досягнення середньо-і довгострокових цілей, а також запланованих проміжних та підсумкових результатів. Показник РІ-8 (Інформація про ефективність надання послуг) розглядає звітність про досягнення проміжних та підсумкових результатів. Плани повинні містити інформацію про витрати, пов'язані з зобов'язаннями, прийнятими в рамках поточної політики (включаючи інформацію про нестачу фінансування), а також визначати пріоритети щодо запропонованих нових заходів політики в галузі витрат, узгоджених з цілями політики уряду. Інформація про їхню вартість повинна включати поточні витрати, капітальні витрати, оцінку майбутніх поточних витрат, пов'язаних з інвестиційними рішеннями, що приймаються, а також інформацію про всі джерела фінансування. Галузеві плани, як правило, є дуже амбітними, проте оцінка пов'язаних з ними витрат повинна бути реалістичною. Вона повинна враховувати мети бюджетно-податкової політики уряду та пов'язані з нею бюджетно-податкові обмеження, які впливають на прийняття рішень щодо витрат. Узгодженість між стратегічними планами та бюджетними оцінками досягається, коли вони охоплюють одні й ті ж чи подібні цілі, ініціативи, заходи та програми, передбачені політикою.

Країни, які впровадили багаторічні програми або системи бюджетування, орієнтовані на результат, можуть використовувати іншу термінологію та методи підготовки, оцінки вартості та способи реалізації середньострокових планів. У цьому випадку,

працюючи з цим показником, фахівцям, які проводять оцінку, там, де це доречно, слід використовувати терміни середньострокових програм або інших термінів, що стосуються бюджетування, орієнтованого на результат, замість стратегічних або галузевих планів.

Параметр 16.4 оцінює наскільки оцінки видатків, які містяться в останньому середньостроковому бюджеті, створюють основу для поточного середньострокового бюджету. Ця вимога буде виконуватися, якщо в бюджетній документації будуть відображатися суми і пояснюватися причини відхилень від оцінок витрат відповідних років, що входять до складу відповідних середньострокових бюджетів. Якщо така звірка та пояснення відмінностей присутні, то буде означати, що складання середньострокового бюджету є динамічним процесом, коли кожен наступний бюджет ґрунтується на попередньому. Це буде говорити про те, що середньострокове планування є частиною процесу підготовки бюджету, сприяючи зміцненню бюджетно-податкової дисципліни за рамками одного року. Пояснення відхилень від параметрів середньострокового бюджету попереднього року можуть включати посилення на зміну макро економічних умов, уточнення важливих змінних і коефіцієнтів, а також зміну політики та пріоритетів уряду щодо державних витрат. Інші питання, що стосуються затвердження та опублікування середньострокових оцінок бюджету, розглядаються іншими показниками, такими як зміст бюджетної документації (показник РІ-5), затвердження органами законодавчої влади (показник РІ-18) та доступ громадськості до інформації про бюджет (показник РІ-9) .

PI-17. Процеси підготовки бюджету

Опис

Даний показник оцінює ефективність участі відповідних зацікавлених сторін у процесі підготовки бюджету, включаючи політичне керівництво, а також упорядкованість і відповідність встановленим тимчасовим рамками.

Показник включає три параметри і використовує метод M2 (УС) для агрегування балів параметрів.

Параметри та розрахунок балів

Оцінка

Мінімальні вимоги за оцінками

17.1 Бюджетний календар

А Існує чітко сформульований щорічний графік підготовки бюджету, який як правило дотримується.

ється і дає бюджетним установам як мінімум шість тижнів з моменту отримання ними бюджетного циркуляру для осмисленого складання ними своїх детальних розрахунків.

У Існує чітко сформульований щорічний графік підготовки бюджету, який переважно дотримується.

Графік дає бюджетним установам щонайменше чотири тижні з моменту одержання ними бюджетного циркуляру. *Максимальна кількість* бюджетних установ може підготувати свої детальні розрахунки за той час.

С Існує чітко сформульований щорічний графік підготовки бюджету та *деякі* бюджетні установ-

дення дотримуються його та своєчасно надають свої детальні розрахунки.

й ефективність менше необхідної для балу 'С'.

17.2 Посібник з підготовки бюджету

С

У

А

Повний та чітко сформульований бюджетний циркуляр чи циркуляри спрямовуються бюджетним установам та охоплюють усі витрати бюджету на весь фінансовий рік. Бюджет містить ліміти міністерств, затвердження кабінетом (або квівалентним органом) до направлення циркуляру бюджетним установам.

Повний та чітко сформульований бюджетний циркуляр чи циркуляри спрямовуються бюджетним установам та охоплюють усі витрати бюджету на весь фінансовий рік. Бюджет містить ліміти по міністерствах, інформація про які доводиться до кабінету (або квівалентного органу). Затвердження лімітів кабінетом може здійснюватись після направлення циркуляру бюджетним установам, але до закінчення надання ними своїх розрахунків.

Бюджетний циркуляр чи циркуляри надсилаються бюджетним установам та містять ліміти видатків за адміністративною чи функціональною класифікаціями, а також загальну величину видатків бюджету на весь фінансовий рік. Після надання бюджетними установами своїх детальних розрахунків оцінки бюджету розглядаються та затверджуються кабінетом. ефективність менше необхідної для балу 'С'.

17.3 Подання бюджету органам законодавчої влади

А

Орган виконавчої влади вносив проект бюджету на черговий рік органам законодавчої влади щонайменше за два місяці до початку фінансового року у кожному з останніх трьох років.

У Орган виконавчої влади вносив проект бюджету на черговий рік органам законодавчої влади як мінімум за два місяці до початку фінансового року у двох із трьох останніх років та до початку фінансового року в одному з них.

С Орган виконавчої влади вносив проект бюджету на черговий рік органам законодавчої влади як мінімум за один місяць до початку фінансового року у двох із трьох останніх років.

ефективність менше необхідної для балу 'С'.

Охоплення

ВСР.

Період для оцінки

Параметр 17.1 і 17.2: Останній бюджет, поданий органам законодавчої влади.

Параметр 17.3: Останні три завершені фінансові роки.

Посібник з оцінки

У той час, як за процесом підготовки щорічного бюджету зазвичай несе відповідальність міністерство фінансів (або квивалентний йому орган центрального уряду), ефективна участь інших міністерств або бюджетних установ, а також керівництва органів виконавчої влади (таких як кабінет міністрів або квивалентний йому орган) впливає на те, якою мірою бюджет відображає пріоритети макро економічної, бюджетно-податкової політики, а також політики щодо видатків і доходів бюджету. Для ефективної участі необхідна інтеграція процесів підготовки бюджету "згори вниз" і "знизу вгору", що включає впорядковану і своєчасну участь кожної зі сторін відповідно до попередньо встановленого графіка підготовки бюджету. Більш широкі питання участі органів законодавчої влади та громадян у процесі підготовки та розгляду бюджету не охоплюються цим показником, роль органів законодавчої влади (як представників громадян) у бюджетному процесі розглядається у показнику РІ-18.

Параметр 17.1 оцінює наявність чітко сформульованого графіка підготовки бюджету та того, наскільки він дотримується. На практиці бюджетні установи можуть починати роботу зі складання детальних оцінок своїх бюджетів набагато раніше, ніж це встановлено графіком, проте важливо, щоб цим установам давалося достатньо часу для підготовки детальних проектів бюджетів відповідно до вказівок (включаючи ліміти за видатками бюджету), що містяться у бюджетних циркулярах. Затримки при підготовці та прийнятті бюджету можуть створювати невизначеність щодо очікуваних до затвердження видатків, що у свою чергу веде до затримок під час виконання певних урядом заходів, у тому числі великих контрактів.

Параметр 17.2 оцінює ясність і повноту вказівок "зверху вниз", що

направляються, для підготовки пропозицій для включення до проекту бюджету. Даний параметр розглядає бюджетний(і) циркуляр(і) або квівалентні ним документи, щоб оцінити чи надаються в ході бюджетного процесу ясні вказівки з підготовки бюджету, у тому числі встановлюються чи ліміти за видатками або інші обмеження на асигнування для міністерств, бюджет установ або функціональних напрямків витрат. Вказівки бюджетного циркуляра повинні поширюватися на весь майбутній фінансовий рік (і відповідні наступні роки середньострокового бюджету).

Для запобігання змін проекту бюджету в останній момент важливо, щоб політичне керівництво на ранніх етапах процесу підготовки бюджету брало активну участь у встановленні сукупних асигнувань щодо пріоритетних витрат. Це повинно здійснюватися шляхом розгляду та затвердження лімітів витрат, що містяться в бюджетному циркулярі. Таке рішення може прийматися через затвердження бюджетного циркуляра або через попереднє затвердження пропозицій про сукупні ліміти витрат, зазначених, наприклад, в основних напрямках бюджетної політики або в затверджених середньострокових бюджетно-податкові прогнози. Цей параметр відрізняється від параметра 16.2, який розглядає лише факт встановлення урядом середньострокових лімітів за витратами. Цей параметр не вимагає наявності середньострокових лімітів за видатками для середньострокових бюджетів; він оцінює, чи встановлюються річні або середньострокові ліміти за витратами.

Параметр 17.3 оцінює своєчасність подання проекту річного бюджету органам законодавчої влади або органу з такими ж повноваженнями з тим, щоб органи законодавчої влади мали достатньо часу для розгляду проекту бюджету та його затвердження до початку фінансового року.

Цей індикатор оцінює всі складові річного бюджету бюджетного центрального уряду незалежно від того, інтегровані вони, або функціонують на основі окремих процесів. В ідеалі така інтеграція забезпечується наявністю єдиного або уніфікованого бюджетного процесу, коли відповідний бюджетні циркуляр охоплює всі доходи держави, його поточні витрати, капітальні витрати, трансферти, цільове фінансування і т. д. тих випадках, коли цей процес розділений на частини, як у разі наявності поточних і капітальних бюджетів, вимоги з розрахунку балів повинні виконуватися для кожного з цих окремих процесів.

Для цілей показника під бюджетними установами розуміються установи, на які безпосередньо покладено відповідальність за виконання бюджету відповідно до політики у галузі видатків, і які безпосередньо отримують кошти або повноваження на витрачання коштів від органів законодавчої влади. Державні установи, які підзвітні вищим установам і отримують від них бюджетні кошти, не враховуються при оцінці даного показника.

PI-18. Розгляд бюджету органом законодавчої влади

Опис

Цей показник оцінює характер і ступінь розгляду річних бюджетів органом законодавчої влади. У ньому розглядається як орган законодавчої влади

розглядає, обговорює та затверджує річний бюджет, включаючи те, наскільки добре визначено та дотримуються процедури розгляду бюджету органом законодавчої влади. Показник також оцінює наявність правил внесення змін до бюджету, які протягом року не потребують попереднього затвердження органом законодавчої влади. Показник включає чотири параметри і використовує метод М1 (С3) для агрегування балів параметрів.

Параметри та розрахунок балів

Оцінка

Мінімальні вимоги

А

У

С

ПРО

Орган законодавчої влади розглядає бюджетно-податкову політику, середньострокові бюджетно-податкові прогнози та пріоритети на середньострокову перспективу, а також докладну інформацію про витрати та доходи бюджету.

Орган законодавчої влади розглядає бюджетно-податкову політику та сукупні показники бюджету на наступний рік, а також докладну інформацію про витрати та доходи бюджету.

Орган законодавчої влади розглядає докладну інформацію про витрати і доходи бюджету.

ефективність менше необхідної для балу 'С'.

18.1. Ретельність розгляду бюджету

А

У

С

Процедури, що використовуються органом законодавчої влади для розгляду проекту бюджету, затверджуються ним до бюджетних слухань і дотримуються. Дані процедури включають порядок проведення громадських слухань, а також внутрішні організаційні процедури, такі як розгляд бюджету спеціальними комітетами, надання технічної підтримки та процедура обговорення бюджету.

Процедури, що використовуються органом законодавчої влади для розгляду проекту бюджету, затверджуються ним до бюджетних слухань і дотримуються. Дані процедури включають внутрішні організаційні процедури, такі як розгляд бюджету спеціальними комітетами, надання технічної підтримки та процедуру обговорення бюджету.

Процедури, що використовуються органом законодавчої влади для розгляду проекту бюджету, затверджуються ним до бюджетних слухань і дотримуються.

ефективність менше необхідної для балу 'С'.

18.2. Законодавчі процедури розгляду бюджету

18.3. Терміни затвердження бюджету

А

У
С
й

Орган законодавчої влади у кожному з останніх трьох фінансових років затвердив річний бюджет на початок року.

Орган законодавчої влади у двох із останніх трьох фінансових років затвердив річний бюджет до початку року, в одному із трьох років затримка склала не більше одного місяця.

Орган законодавчої влади у двох або більше роках із трьох останніх фінансових років затвердив річний бюджет протягом одного місяця після початку року.

ефективність менше необхідної для балу 'С'.

А
У
С

Встановлено чіткі правила внесення змін до бюджету виконавчими органами влади протягом року. Дані правила встановлюють суворі обмеження щодо характеру і ступеня внесених змін і дотримуються *всіх* випадках.

Установлено чіткі правила внесення змін до бюджету виконавчими органами влади протягом року і вони дотримуються *максимальній кількості* випадків.

Допускається суттєвий перерозподіл витрат між категоріями адміністративної класифікації.

Встановлено чіткі правила внесення змін до бюджету, які дотримуються *деяких* випадках або які допускають суттєвий перерозподіл витрат між категоріями адміністративної класифікації, а також збільшення загальної суми витрат.

ефективність менше необхідної для балу 'С'.

18.4. Правила коригування бюджету виконавчими органами влади

18.5. Охоплення

ВСР.

Період для оцінки

Параметр 18.1, 18.2 та 18.4: Останній завершений фінансовий рік.

Параметр 18.3: Останні три завершені фінансові роки.

Посібник з оцінки

У більшості країн повноваження на витрачання коштів надаються уряду органами законодавчої влади шляхом ухвалення закону про річний бюджет.

Якщо органи законодавчої влади не здійснюють ретельного розгляду та обговорення цього закону, то їхня влада не використовується ефективно, а підзвітність уряду лекторату ставиться під сумнів. Оцінка ретельності розгляду та обговорення закону про річний бюджет органами законодавчої влади здійснюється з урахуванням кількох факторів, що включають масштаби розгляду, внутрішні процедури розгляду та обговорення, а також тимчасові рамки цього процесу.

Параметр 18.1 оцінює масштаб розгляду бюджету органами законодавчої влади. Цей процес повинен охоплювати бюджетно-податкову політику,

середньострокові бюджетно-податкові прогнози, пріоритети на середньострокову перспективу, а також відповідні докладні оцінки видатків і доходів бюджету. У деяких адміністративно-територіальних утвореннях такий розгляд може здійснюватися в два або більше тапи; при цьому між розглядом питань середньострокового характеру і розглядом докладних оцінок на наступний фінансовий рік може пройти якийсь час. За відсутності органу законодавчої влади, який виконував функцію розгляду проекту бюджету, даному параметру присвоюється бал "Б", оскільки вимоги для балу "С" в такому випадку не будуть виконуватися.

Параметр 18.2 оцінює наявність процедур розгляду проекту бюджету та те, наскільки вони дотримуються. Дані процедури включають порядок проведення громадських слухань, внутрішні організаційні процедури, такі як розгляд бюджету спеціальними комітетами, надання технічної підтримки і процедури обговорення бюджету. Наявність зазначених процедур та відповідних їм термінів має підтверджуватись посиланнями на протоколи законодавчих сесій та прийнятих органом законодавчої влади рішень.

Питання повноти бюджетної документації, що надається органам законодавчої влади, розглядається у показнику РІ-5.

Параметр 18.3 оцінює своєчасність розгляду проекту бюджету у контексті спроможності органів законодавчої влади затверджувати бюджет до початку нового фінансового року. Цей термін важливий для того, щоб бюджетні установи на початку фінансового року мали інформацію про те, які ресурси вони зможуть мати у своєму розпорядженні для надання послуг. Час, відпущений органу законодавчої влади для розгляду проекту бюджету, в основному визначається строками внесення виконавчими органами влади проекту бюджету органу законодавчої влади, що оцінюється показником РІ-17.

В описі даного параметра має вказуватися час, який був фактично витрачений органами законодавчої влади на розгляд проекту бюджету.

Параметр 18.4 оцінює порядок внесення змін протягом року, які не вимагають затвердження органами законодавчої влади. Внесення таких змін є стандартним елементом щорічного бюджетного процесу. Для того, щоб не ставилася під питання достовірність спочатку затвердженого бюджету, будь-які рішення щодо внесення до нього змін виконавчими органами влади повинні прийматися відповідно до чітко визначених правил.

Компонент п'ять: Прогнозованість та контроль виконання бюджету

РІ-19. Адміністрація доходів

Опис

Цей показник застосовується по відношенню до органів, які адмініструють

доходи центрального уряду, включаючи адміністрування податків, митних платежів, а також внесків до системи соціального страхування. Цей показник також розглядає органи, які адмініструють надходження від інших істотних джерел, таких як доходи від видобутку корисних копалин. До таких органів можна віднести і державні корпорації, які виступають як регулятори та керуючі компанії, що представляють інтереси уряду. У таких випадках проведення оцінки вимагатиме збору інформації від організацій, які не належать до сектору державного управління. Цей показник оцінює процедури збору та моніторингу надходження доходів центрального уряду. Він включає чотири параметри і використовує метод M2 (УС) для агрегування балів параметрів:

Параметри та розрахунок балів

Оцінка

Мінімальні вимоги

19.1. Права та обов'язки, що належать до збору доходів

С

У

А

Органи, які збирають *максимальна кількість* доходів, використовують численне каналі для того, щоб забезпечити платникам доступ до всебічної та актуальної інформації про основні обов'язки зі сплати податків і про права, включаючи як мінімум процес оскарження та пов'язану з ним процедуру.

Орган, який збирають *велику* частина доходів, забезпечують платникам доступ до всебічної та актуальної інформації про основні обов'язки зі сплати податків і про права, включаючи як мінімум процес оскарження та пов'язану з ним процедуру.

Органи, які збирають *велику* частина доходів, забезпечують платникам доступ до інформації про основні обов'язки зі сплати податків і про права, включаючи як мінімум процес оскарження та пов'язану з ним процедуру. ефективність менше необхідної для балу 'С'.

19.2. Управління ризиками недотримання законодавства

А Органи, які збирають *максимальну частину* доходів, використовують всебічний, структурований і

системний підхід до оцінки та ранжирування ризиків недотримання законодавства *щодо всіх* категоріям доходів як мінімум щодо великих та середніх платників.

У Органи, які збирають *більшу частину* доходів, використовують структурований та системний підхід

до оцінки та ранжирування ризиків недотримання законодавства *щодо деяких* категоріям доходів як мінімум щодо великих платників.

С

Органи, які збирають *більшу частину* доходів, використовують частково структурований і системний підхід до оцінки та ранжування ризиків недотримання законодавства за деякими джерелами доходів.

ефективність менше необхідної для балу 'С'.

19.3. Проведення перевірок та розслідувань

А Органи, які збирають *максимальну частину* доходів, проводять перевірки та розслідування фактів порушень, та робота здійснюється, та інформація про неї готується відповідно до документально оформлення планом з поліпшення дотримання законодавства, *Усе* заплановані перевірки та розслідування завершуються.

У Органи, які збирають *більшу частину* доходів, проводять перевірки та розслідування фактів порушень, та робота здійснюється, та інформація про неї готується відповідно до документального оформлення плану щодо покращення дотримання законодавства, *Усе* запланування перевірки та розслідування завершуються.

С Орган, який збирають *більшу частину* державних доходів, проводять перевірки та розслідування фактів порушень відповідно до плану щодо покращення дотримання законодавства, *більшість* запланованих перевірок і розслідувань завершується.

й ефективність менше необхідної для балу 'С'.

19.4. Моніторинг заборгованості з надходження доходів

А Обсяг заборгованості з надходження доходів станом на кінець останнього завершеного фінансового року становить менше 10 відсотків від загального надходження доходів протягом року, а обсяг заборгованості з терміном понад 12 місяців становить менше 25 відсотків від загальної заборгованості станом на кінець року.

У Обсяг заборгованості з надходження доходів станом на кінець останнього завершеного фінансового року становить менше 20 відсотків від загального надходження доходів протягом року, а обсяг заборгованості з терміном понад 12 місяців становить менше 50 відсотків від загальної заборгованості станом на кінець року.

С Обсяг заборгованості з надходження доходів станом на кінець останнього завершеного фінансового року становить менше 40 відсотків від загального надходження доходів протягом року, а обсяг заборгованості з терміном понад 12 місяців становить менше 75 відсотків від загальної заборгованості станом на кінець року.

й ефективність менше необхідної для балу 'С'.

Охоплення

ВСР.

Період для оцінки

Параметр 19.1 та 19.2: На момент оцінки

Параметр 19.3 та 19.4: Останній завершений фінансовий рік

Посібник з оцінки

Можливості держави зі збирання доходів є важливим компонентом системи УДФ. Крім того, ця сфера є зоною взаємодії фізичних осіб і компаній з одного боку, і держави - з іншого. Уряд повинен забезпечити, щоб органи, які відповідають за збір доходів, чітко розуміли свої права та обов'язки, а також процедури, яких слід дотримуватись у процесі оскарження. При цьому

повинна забезпечуватися наявність механізмів, що забезпечують дотримання законодавства.

Параметр 19.1 оцінює ступінь доступності для фізичних осіб та компаній інформації про їхні права та обов'язки, а також про адміністративні процедури та процеси оскарження рішень, таких як наявність неупередженого та незалежного органу, який не був би частиною загальної судової системи (в ідеалі "суд" у податкових справах") та розглядав апеляції. Параметр 19.2 оцінює те, наскільки всебічним, структурованим і системним є підхід, який використовує органи, що збирають доходи, при оцінці та ранжируванні ризиків недотримання законодавства. Сучасні системи адміністрування доходів задля забезпечення дотримання законодавства дедалі більше покладаються на самостійну оцінку і використання процесів, заснованих на аналізі ризиків. З урахуванням обмеженості наявних у розпорядженні ресурсів діяльність з адміністрування доходів зосереджується на визначенні платників та операцій, що характеризуються найбільшою ймовірністю недотримання законодавства. ефективний процес управління ризиками сприяє зниженню кількості випадків ухилення від виконання зобов'язань та помилок при адмініструванні доходів, а також зниженню як витрат держави на адміністрування доходів, так і витрат кінцевих платників на дотримання законодавства. Фахівці, які проводять оцінку, повинні звернути увагу на використання підходів, що ґрунтуються на оцінці ризиків, на тапі реєстрації платників, подання декларацій, оплати та повернення податкових та митних платежів, а також платежів до системи соціального страхування. Вони також повинні охарактеризувати ефективність цих процесів. Оцінка даного параметра також має розглядати заходи, що використовуються для зниження ризиків, такі як проведення перевірок, розслідувань, контроль за трансфертним ціноутворенням, а також заходи у рамках інформаційно-роз'яснювальної роботи.

Параметр 19.3 оцінює наявність належних систем контролю за ухиленням від виконання зобов'язань та забезпечення розслідування фактів недотримання законодавства. Для того, щоб забезпечити вжиття заходів щодо мінімізації недопостачання доходів відповідно до виявлених ризиків, необхідна наявність надійної системи проведення перевірок та розслідувань фактів порушень. Управління такою системою та підготовка відповідної звітності повинні здійснюватися відповідно до документально оформленого плану щодо покращення дотримання законодавства. До найбільш серйозних випадкам недотримання законодавства належать навмисніші ухилення від виконання зобов'язань та використання шахрайських схем. У таких схемах можуть бути задіяні і представники органів, які займаються адмініструванням доходів. Здатність органів, які здійснюють адміністрування доходів, виявляти на регулярній основі випадки ухилення від виконання зобов'язань та випадки шахрайства, успішно розслідувати їх, притягати до відповідальності та накладати штрафні санкції є необхідною умовою для забезпечення того, щоб платники виконували свої зобов'язання. той параметр оцінює систему проведення перевірок та розслідувань фактів порушень; така

робота повинна здійснюватися, і інформація про неї повинна готуватися відповідно до документально оформленого плану щодо покращення дотримання законодавства. Параметр 19.2 оцінює, наскільки всебічним, структурованим і системним є підхід до оцінки та ранжирування ризиків, що використовуються органами, що збирають доходи.

Параметр 19.4 оцінює наскільки ефективно збирають доходи орган управління заборгованістю по надходженню доходів; акцент при тому робиться на величину і вік заборгованості. Орган, здійснюють адміністрування доходів, має приділяти особливу увагу управлінню заборгованістю з тим, щоб забезпечити активну роботу із заборгованістю перед державою, а також наявність належних інструментів для прискорення погашення сум заборгованості, можливої до стягнення. Це дозволить адміністраторам доходів збільшити стягнення заборгованості до того, як вона перейде до категорії, яка не підлягає стягненню. Процес управління заборгованістю може бути оцінений як всебічний, якщо організований облік інформації про заборгованість, і забезпечується її стягнення в той же рік, коли ця заборгованість формується.

PI-20. Облік доходів

Опис

Даний показник оцінює процедури обліку та складання звітності щодо збору доходів, їх консолідації та звірки рахунків з обліку податкових доходів. Він охоплює податкові та неподаткові доходи, що збираються центральним урядом. цей показник включає три параметри і використовує метод M1 (C3) для агрегування балів параметра.

Параметри та розрахунок балів

Оцінка

Мінімальні вимоги

20.1. Інформація про надходження доходів

A Центральне агентство як мінімум щомісяця отримує дані про надходження доходів від органів, які збирають *Усе* доходи центрального уряду. Ця інформація деталізується за видами доходів і консолідується у звіті.

У Центральне агентство як мінімум щомісяця отримує дані про надходження доходів від органів, які збирають *максимальна кількість* прибутків центрального уряду. Ця інформація деталізується за видами доходів і консолідується у звіті.

C

Центральне агентство щонайменше щомісяця отримує дані про надходження доходів від органів, які збирають *більшість* доходів центрального уряду, і консолідує ці дані.

ефективність менше необхідної для балу 'C'.

20.2. Зарахування доходів

A Орган, який збирають *максимальна кількість* доходів центрального уряду, здійснюють

переказ коштів безпосередньо на контрольоване казначейством рахунки або щодня переводять їх у казначейство та іншим спеціально призначеним агентствам.

У Орган, який збирають *максимальна кількість* доходів центрального уряду, переводять кошти до казначейства та інших спеціально призначених агентств не рідше одного разу на тиждень.

С Орган, який збирають *максимальна кількість* доходів центрального уряду, переказують кошти в казначейство та іншим спеціально призначеним агентствам не рідше одного разу за два тижні.
ефективність менше необхідної для балу 'С'.

20.3. Звіряння інформації про надходження доходів

А Орган, який збирають *максимальна кількість* доходів центрального уряду, здійснюють повну звірку сум нарахованих доходів, зібраних доходів, заборгованості за доходами та платежами, перерахованих казначейства та інших спеціально призначених агентств як мінімум один раз на квартал протягом чотирьох тижнів після закінчення кварталу.

У Орган, який збирають *максимальна кількість* доходів центрального уряду, здійснюють повну звірку сум нарахованих доходів, зібраних доходів, заборгованості за доходами та платежами, перерахованих казначейства та інших спеціально призначених агентств як мінімум один раз на півріччя протягом восьми тижнів після закінчення півріччя.

С Орган, який збирають *максимальна кількість* доходів центрального уряду здійснюють повне звіряння сум зібраних доходів і платежів, перерахованих казначейству та іншим спеціально призначеним агентствам щонайменше щорічно протягом двох місяців після закінчення року.

й ефективність менше необхідної для балу 'С'.

Охоплення

ВСР.

Період для оцінки

На момент оцінки Параметр 20.1 оцінює виконання центральним міністерством, наприклад міністерством фінансів (МФ) або органом з аналогічними обов'язками, функцій з координації адміністрування доходів, своєчасного збору інформації, обліку та складання звітності про доходи, що збираються.

Параметр 20.2 оцінює оперативність перерахування доходів, що збираються в казначейство або іншим спеціально призначеним організаціям. Очікується, що казначейство надасть інформацію про те, чи воно саме законодавчо визначеним одержувачем коштів для цілей оцінки даним показником, або таким одержувачем буде інше спеціально призначене агентство. При цьому критично важливо, щоб кошти надходили якнайшвидше, що необхідно для

управління ліквідністю і, зрештою, для фінансування витрат. Для цього можуть існувати правила, відповідно до яких платежі повинні перераховуватися безпосередньо на контрольовані казначейством рахунки (можливо, під управлінням банку). У разі, якщо відповідальний орган має власні рахунки для збору доходів, кошти з цих рахунків періодично і в повному обсязі повинні перераховуватися на контрольовані казначейством рахунки. (Вказані терміни перерахування коштів не враховують затримки, пов'язані з особливостями функціонування банківської системи.) Перевод надходжень доходів на рахунки казначейства повинні бути ефективними і гарантувати мінімізацію коливань надходжень. В ідеальній ситуації всі надходження доходів повинні переводитися на рахунки казначейства, але окремим організаціям може бути в законодавчому порядку дозволено отримувати цільові види доходів безпосередньо від збираючого їх органу, наприклад, що можуть бути позабюджетні одиниці. Переказу коштів таким органам повинні оцінюватися так само, як і зарахування коштів на рахунки казначейства.

Параметр 20.3 оцінює регулярність і своєчасність звірки загальних сум нарахованих доходів, зібраних доходів, заборгованості за доходами та платежами, перерахованих казначейства (і одержаних казначейством) або інших спеціально призначених агентств. Це дозволяє гарантувати, що система збору та зарахування доходів функціонує належним чином, і що рівень заборгованості та коливання надходжень доходів будуть мінімальними. Важливо, щоб будь-які розбіжності між нарахованими/пред'явленими до сплати сумами і сумами, одержуваними казначейством або іншими спеціально призначеними агентствами, пояснювалися. (Примітка: це не означає і не передбачає застосування систем бухгалтерського обліку за методом нарахування: дана та звіт, використовується для оцінки цього показника, ґрунтуються на касовому методі.) Як правило, відповідальний орган у своїй системі бухгалтерського обліку повинен зберігати записи про загальну величину пред'явлення до сплати сум, а також про платежі, перераховані казначейству. Відповідальний орган також повинен зберігати записи про нараховані і сплачені суми по кожному платнику, але вони можуть враховуватися в інших системах зберігання даних. Відповідальний орган повинен мати можливість агрегування такої інформації для підготовки звітності про пред'явлення до сплати сум, у тому числі. про суми (а) за якими строк сплати ще не настав, (б) за якими є заборгованість (різниця між сумою, що підлягає сплаті та фактично сплаченою сумою та (с) зібраних відповідальним органом, але ще не перерахованих казначейству.) Що стосується доходів, що надходять від добувної промисловості, то відповідні стандарти з розкриття та звірення інформації щодо сум, що виплачуються компаніями та одержуються урядом, були розроблені в рамках Ініціативи прозорості у видобувних галузях.¹

¹ Докладнішу інформацію можна отримати на сайті ІНрз://eiIi.org/.

PI-21. Передбачуваність наявності ресурсів протягом року

Опис

Цей показник оцінює здатність центрального міністерства фінансів прогнозувати грошові зобов'язання та потребу у грошових коштах, а також надавати достовірну інформацію про наявність коштів для надання послуг бюджетними установами. Показник включає чотири параметри і використовує метод M2(УС) для агрегування балів параметрів:

Параметри та розрахунок балів

Оцінка	Мінімальні вимоги
21.1. Консолідація касових залишків	
А	
У	
С	
й	
Консолідація <i>всіх</i> банківських рахунків та касових залишків здійснюється щодня. Консолідація <i>всіх</i> банківських рахунків та касових залишків здійснюється щотижня. Консолідація <i>максимальної кількості</i> касових залишків здійснюється щомісяця. ефективність менше необхідної для балу 'С'.	
21.2. Прогнозування та моніторинг наявності грошових коштів	
У	
А	
Прогноз руху коштів складається на фінансовий рік і щомісяця оновлюється на основі фактичної інформації про надходження та витрачання коштів. Прогноз руху коштів складається на фінансовий рік і як мінімум щокварталу оновлюється на основі фактичної інформації про надходження та витрачання коштів.	
Прогноз руху коштів складається на фінансовий рік. ефективність менше необхідної для балу 'С'.	
21.3. Інформація про граничні обсяги прийняття зобов'язань	
А	
Бюджетні установи мають можливість планувати витрату та приймати зобов'язання щодо видатків у рамках виділених ним бюджетних асигнувань та касових лімітів/лімітів на прийняття зобов'язань завчасно, принаймні за шість місяців.	
Бюджетні установи отримують достовірну інформацію про граничні обсяги прийняття зобов'язань як мінімум на квартал наперед.	
Бюджетні установи отримують достовірну інформацію про граничні обсяги прийняття зобов'язань як мінімум на один місяць наперед. ефективність менше необхідної для балу 'С'.	
21.4. Істотність коригування бюджету протягом року	
А	
Суттєві коригування бюджетних асигнувань відбуваються не частіше двох разів на рік і здійснюються	

на прозорій та передбачуваній основі.

У Суттєві коригування бюджетних асигнувань відбуваються не частіше двох разів на рік і здійснюються на досить прозорій основі.

С Істотне коригування бюджетних асигнувань відбуваються часто і здійснюються на частково прозорою основі.

й ефективність менше необхідної для балу 'С'.

Охоплення

ВСР.

Період для оцінки

Параметр 21.1: На момент оцінки

Параметри 21.2, 21.3 та 21.4: Останній завершений фінансовий рік

Для ефективного надання послуг та виконання бюджету відповідно до планів робіт бюджетні установи повинні отримувати достовірну інформацію про наявність коштів, щоб вони могли контролювати прийняття зобов'язань та здійснювати платежі за нефінансові активи, товари та послуги.

Параметр 21.1 оцінює здатність міністерства фінансів враховувати та консолідувати інформацію про касові залишки, яка дає основу для прийняття рішень щодо витрачання коштів. Консолідації банківських рахунків сприяє використання єдиного казначейського рахунку (ЕКС) чи системи рахунків, зосередженої не більше одного банку, зазвичай центрального банку. ЕКС являє собою банківський рахунок або систему взаємопов'язаних банківських рахунків, через які уряд проводить операції зі збирання та витрачання коштів. Здійснення контролю та складання звітності за окремими операціями має здійснюватися за допомогою системи бухгалтерського обліку; Це дозволить казначейству розмежувати функції управління ліквідністю та контролю окремих операцій. Для того, щоб забезпечувалася регулярна консолідація численних банківських рахунків, що ведуть поза централізованою системою, як правило, потрібне здійснення своєчасного електронного клірингу та впровадження механізмів здійснення розрахунків з державними банками. В описовій частині даного показника повинен бути наведений опис механізмів, що використовуються оцінюваною адміністративно-територіальною одиницею.

Параметр 21.2 оцінює здатність міністерства фінансів прогнозувати та контролювати прийняття зобов'язань та касові потоки бюджетних установ. ефективне планування потоків грошових коштів, їх моніторинг та управління ними з боку казначейства дозволяє прогнозувати наявність коштів для бюджетних установ. Для цього потрібні надійні прогнози надходжень та витрачання коштів (як планових, так і позапланових), які пов'язані з виконанням бюджету та планами прийняття зобов'язань окремих бюджетних установ. Під позаплановими розуміються витрати, які не мають явної, щомісячної чи щорічної, періодичності здійснення, наприклад, витрати на проведення виборів або окремі капітальні вкладення.

Параметр 21.3 оцінює достовірність інформації, що надається протягом року

бюджетним установам, про граничні об'єми прийняття зобов'язань на певний період. Для бюджетних установ передбачуваність наявності коштів на прийняття зобов'язань є важливим чинником планування діяльності та здійснення закупівель. Той фактор- дозволяє забезпечити ефективне надання послуг і уникнути збоїв у поточній роботі. В одних системах асигнування бачиться бюджетним установам міністерством фінансів поступово протягом фінансового року. В інших випадках повні повноваження на ухвалення зобов'язань та витрачання коштів надаються установам на початку року на підставі прийнятого річного бюджету. Однак на практиці міністерство фінансів, казначейство або інший центральний орган можуть обмежувати бюджетні установи у прийнятті нових зобов'язань щодо витрат та здійснення ними відповідних платежів у разі виникнення проблем із наявністю коштів. Для того, щоб зобов'язання вважалися надійними, сума коштів, виділених установі на певний період для прийняття зобов'язання або здійснення витрат, не повинна скорочуватися протягом цього періоду. Дотримання бюджетними установами граничних об'ємів прийняття зобов'язань та здійснення платежів не оцінюється цим параметром. Це питання розглядається в рамках показника РІ-25, присвяченого внутрішньому контролю за витратами, а також показника РІ-22, що стосується управління заборгованістю за витратами.

Параметр 21.4 оцінює періодичність та прозорість внесення змін до розподілу бюджетних асигнувань. Іноді урядам доводиться вносити зміни до асигнування протягом року у зв'язку з непередбачуваними подіями, що впливають на рівень доходів чи витрат. Вплив таких змін на передбачуваність та цілісність початкових бюджетних асигнувань зводиться до мінімуму, якщо заздалегідь обумовлено системний та прозорий механізм внесення таких змін до бюджетних пріоритетів. Наприклад, коли визначення категорії чи статті видатків бюджету об'являються високопріоритетними або такими, що належать до боротьби з бідністю і тому не підлягають скороченню. Протилежна ситуація виникає тоді, коли зміни вносяться без будь-яких чітко сформульованих правил чи інструкцій, або проводяться неофіційно, наприклад, шляхом припинення прийняття нових зобов'язань щодо витрат. У той час, як одні коригування бюджету можуть проводитися в адміністративному порядку і лише незначною мірою впливати на структуру видатків на більш агрегованих рівнях адміністративної, функціональної та кономічної класифікації видатків бюджету, інші, більш суттєві зміни, можуть змінювати фактичну структуру видатків за відповідністю ним рівням класифікації. Істотність таких коригувань оцінюється за допомогою відсоткових співвідношень, наведених як критерії оцінки показника РІ-2.

Правила, в яких зазначено, коли законодавчий орган має брати участь у таких коригуваннях бюджету протягом року, оцінюються у межах показника РІ-18 та не розглядаються цим параметром.